

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ЗВІТ

Комітету НААУ з питань
безоплатної правничої допомоги

за 2023 рік

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет з питань безоплатної правничої допомоги створений згідно з рішенням Ради адвокатів України від 04 липня 2015 року №74. Комітет з питань надання безоплатної правничої допомоги є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним при Національній асоціації адвокатів України.

Метою створення Комітету є моніторинг функціонування та розвитку системи безоплатної правової допомоги в Україні, проведення аналізу та узагальнення інформації з питань надання безоплатної правової допомоги, розроблення змін до законодавства України про безоплатну правову допомогу та пов'язаних з ним актів, налагодження відносин у сфері надання безоплатної правової допомоги.

Завдання Комітету:

- розроблення проекти актів законодавства у сфері надання безоплатної правової допомоги та вносить їх на розгляд Раді адвокатів України;
- збирання, узагальнення і аналіз інформації з питань надання безоплатної правової допомоги;
- участь в організації і проведенні семінарів, конференцій, тренінгів та інших заходів Національної асоціації адвокатів України;
- взаємодія з регіональними органами адвокатського самоврядування з питань, що належать до його компетенції;
- взаємодія з громадськими організаціями з метою обговорення та узагальнення напрацювань з питань надання безоплатної правової допомоги;
- розглядання звернення в межах своїх повноважень;
- виконання інші функції в межах компетенції за дорученням Ради адвокатів України, Голови НААУ, РАУ.

2. СКЛАД РАДИ КОМІТЕТУ

Каденко Оксана Олегівна

Голова Комітету

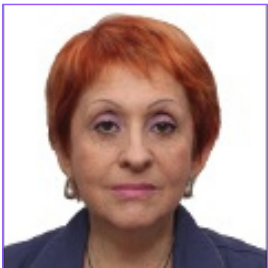
Е-адреса: o.kadenko@unba.org.ua

Зосименко Ганна Романівна

Заступник Голови

Е-адреса: a.zosymenko@mail.unba.org.ua

Дем'янова Олена Вікторівна

Секретар Комітету

ЧЛЕНИ РАДИ КОМІТЕТУ:

Ангелін Іван Ігорович

Антипенко Михайло Михайлович

Байдик Олександр Анатолійович

Бурчак Леся Іванівна

Вознюк Олександр Григорович

Загорняк Наталія Борисівна

Коваленко Євгенія Вікторівна

Мамчик Дмитро Олегович

Павленко Олег В'ячеславович

Питомець Артем Валерійович

Попович Павло Борисович

Самбір Ольга Євгенівна

Самарець Аліна Миколаївна

Юнчик Ольга Михайлівна

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

У 2023 році Комітетом проведено загалом 6 засідань.

10 лютого за участі заступника Голови РАУ Валентина Гвоздія відбулося засідання Комітету.

Присутні обговорили питання щодо необхідності проведення опитування адвокатів, які співпрацюють із системою БПД. Адже саме їх думка є визначальною при прийнятті рішень НААУ у цій сфері. Також було обговорено заходи підвищення кваліфікації у сфері БПД.

Крім цього, було сформовано висновки щодо невідповідності підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють правовідносини у цій сфері, Конституції України та законами України «Про безоплатну правову допомогу» і «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». За результатами обговорення було вирішено сформулювати другий звіт Комітету з проблемних питань функціонування системи БПД для представлення його на засіданні РАУ.

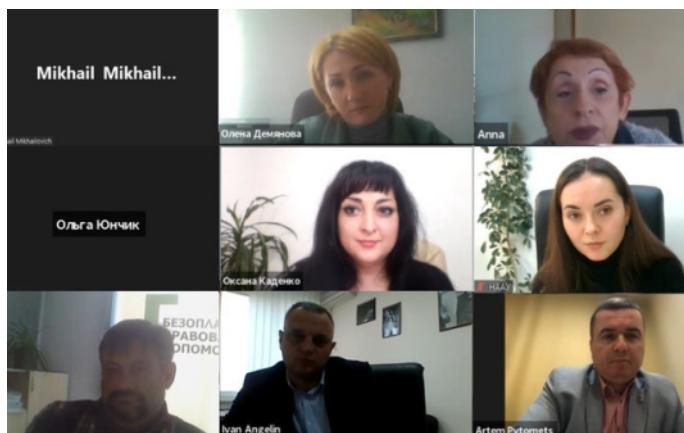

29 березня відбулося засідання Комітету, присвячене обговоренню проблемних питань оплати роботи адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу. Під час засідання було розглянуто звернення адвоката Гержової Г. Г., що напередодні надійшло до НААУ. Члени Комітету дійшли висновку, що, дійсно, є безліч питань до функціонування системи безоплатної правової допомоги в Україні. Так, члени Комітету погодили необхідність направити до КМУ лист від НААУ з наданням пропозицій щодо умов оплати винагороди, умов договорів з адвокатами і з казначейством, де вирішується черговість здійснення оплати винагороди адвокатам, оновлення процедури розрахунку з пропозицією створити робочу групу разом з представниками КМУ та Мінюсту або КЦ.

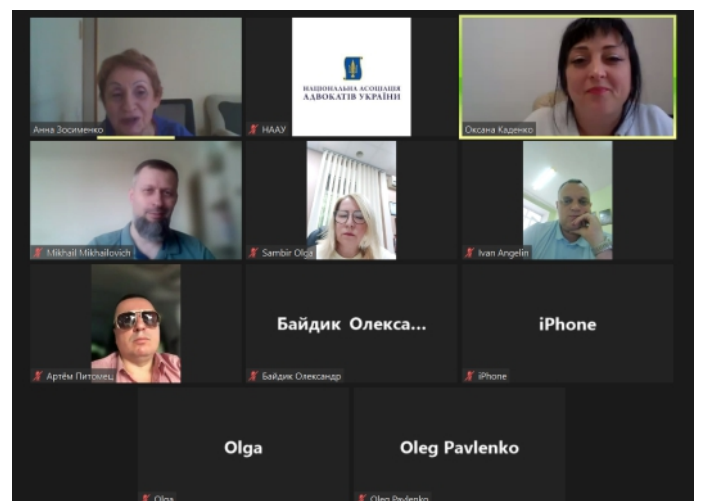

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

26 квітня відбулося онлайн засідання Комітету. Приводом став лист від Міністерства юстиції України щодо надання позиції НААУ до проекту постанови КМУ “Про внесення змін до деяких постанов КМУ щодо питань функціонування системи надання безоплатної правової допомоги”. Зокрема, під час засідання було розглянуто звернення адвоката Гержової Г. Г., здійснено аналіз заходів захисту адвокатів, які надають БВПД у кримінальних провадженнях на стадії спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження. За результатами зустрічі було напрацьовано звернення до Прем'єр-міністра України щодо невідкладного створення робочої групи за участі Кабінету Міністрів України, НААУ, Міністерства юстиції України та координаційного центру з надання правової допомоги для обговорення та прийняття узгоджених рішень з питань надання БПД. Також члени Ради Комітету одностайно підтримали позицію КМУ, висловлену у постанові “Про внесення змін до деяких постанов КМУ щодо питань функціонування системи надання безоплатної правової допомоги” щодо надання дозволу адвокатам, які співпрацюють із системою БПД, не дотримуватися комендантського часу під час виконання доручень центрів.

10 липня відбулося онлайн засідання, присвячене обговоренню проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання організація надання безоплатної первинної допомоги органами місцевого самоврядування». Під час спілкування та обговорення питання присутні дійшли висновку про необхідність нормативного врегулювання правовідносини у сфері надання безоплатної первинної правничої допомоги органами місцевого самоврядування. Були надані пропозиції та зауваження доопрацьованого проекту, які ґрунтуються на необхідності дотримання законодавчо визначеної моделі взаємодії адвокатури з органами, що уповноважені надавати безоплатну правничу допомогу, а також особливому статусі адвокатів у системі надання БПД. Також були розглянуті інші питання: розроблення нового Положення про комісії з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правової допомоги; відзначення роботи членів Комітету. Одним з актуальних питань стало щодо доповнення Порядку здійснення заходів під час запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування в окремих місцевостях, де введено воєнний стан, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.07.2020 №573. Було вирішено провести спільне засідання комітетів НААУ з метою розроблення пропозицій щодо нормативного закріплення рівних можливостей адвокатів надавати правову допомогу під час комендантської години.

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

11 жовтня на засіданні Комітету говорили щодо проекту постанови Кабінету Міністрів «Деякі питання щодо організації надання безоплатної первинної правничої допомоги органами місцевого самоврядування».

Документ, який готували в Міністерстві юстиції, 11 жовтня розглянув Урядовий комітет з питань економічної, фінансової і правової політики, паливно-енергетичного комплексу, стратегічних галузей промисловості та правоохоронної діяльності.

Постановою Кабміну планується затвердити:

- Порядок залучення органами місцевого самоврядування адвокатів та інших фахівців у відповідній галузі права на надання безоплатної первинної правничої допомоги;
- Порядок надання безоплатної первинної правничої допомоги суб'єктами, що створюються або залучаються за договорами органами місцевого самоврядування.

Серед інших питань заперечення під час засідання викликали кваліфікаційні вимоги до адвокатів, запропоновані для їхньої участі у наданні безоплатної первинної правничої допомоги (БППД), та суб'єкти перевірки якості допомоги.

Так, згідно з проектом Порядку до надання БППД допускатимуть адвокатів, які відповідають чотирьом вимогам:

- 1) наявність відомостей про них у ЄРАУ;
- 2) стаж адвокатської діяльності не менше одного року;
- 3) участь у заходах підвищення кваліфікації адвокатів України (протягом поточного або попереднього року);
- 4) відсутність дисциплінарних стягнень (протягом останнього року).

При цьому для інших фахівців у галузі права, які також можуть надавати БППД, встановлено лише дві вимоги: наявність вищої юридичної освіти і стаж роботи у відповідній галузі права не менше одного року (за останні два роки).

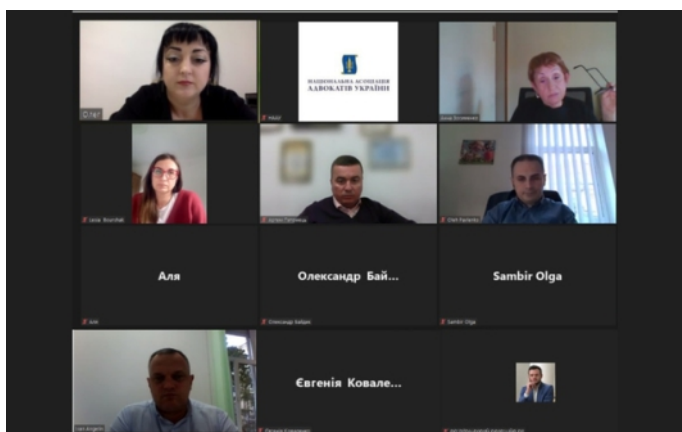
Повна інформація розміщена на сайті НААУ, ознайомитися можливо за посиланням: <http://surl.li/pdxzq>.

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

24 жовтня відбулося чергове засідання Комітету, на якому обговорювали важливе і нагальне створення нових механізмів захисту для адвокатів у зв'язку з набранням чинності Порядком надання безоплатної первинної правничої допомоги суб'єктами, що створюються або залучаються за договорами органами місцевого самоврядування (постанова Кабміну від 13.10.2023 [№1088](#)).

Документом, зокрема, передбачається, що моніторинг якості надання адвокатами БППД здійснюватимуть органи місцевого самоврядування. «Це порушення гарантій незалежності адвокатури від держави та в цілому незалежності професійної діяльності адвокатів», – зауважила заступниця голови Комітету Ганна Зосименко. Адже норми Порядку суперечать ст. 25 Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», згідно з яким оцінка якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної первинної правничої допомоги здійснюється винятково комісіями, утвореними для цієї мети радами адвокатів регіонів.

Нагадаємо нещодавно Рада адвокатів України вирішила [звернутися до Уряду з пропозицією привести Порядок у відповідність до Закону](#).

Голова Комітету Оксана Каденко відзначила необхідність напрацювання механізмів додаткового захисту від перевірок держави та органів місцевого самоврядування.

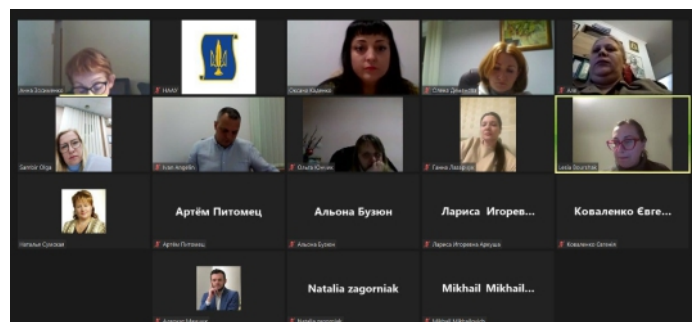
Як варіант, вона запропонувала звернення самих адвокатів до комісій якості, утворених РАР. «В таких випадках комісії мають оперативно підтвердити якість наданої БПД і висновок комісії із відображенням оцінки може стати інструментом захисту від інших перевірок з боку сторонніх суб'єктів, не передбачених законом», – зазначила вона.

У зв'язку із цим члени Комітету з питань БПД вирішили посилити роботу над проектом нового Положення про комісії з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання безоплатної правничої допомоги із включенням до нього норм, які захищатимуть адвокатів і розширятимуть їх можливості.

Крім цього, було прийнято рішення розробити пропозиції змін законодавства щодо оплати праці адвокатів, які надають БПД. Сьогодні закріплено невиправдано низький розмір оплати за окремі види правничої допомоги в системі БПД. Також існує проблема своєчасного отримання коштів в окремих випадках.

Також Комітет з питань БПД розпочав роботу з підготовки чергового звіту щодо стану функціонування системи БПД. У зв'язку із цим адвокатів закликають повідомляти про всі випадки порушення їх прав при наданні безоплатної правничої допомоги, а також вносити пропозиції щодо заходів сприяння НААУ у реалізації прав і гарантій адвокатської діяльності під час співпраці адвокатів з цією системою.

11 грудня відбулося онлайн засідання Комітету, де обговорювали положення про комісії з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами безоплатної правничої допомоги.

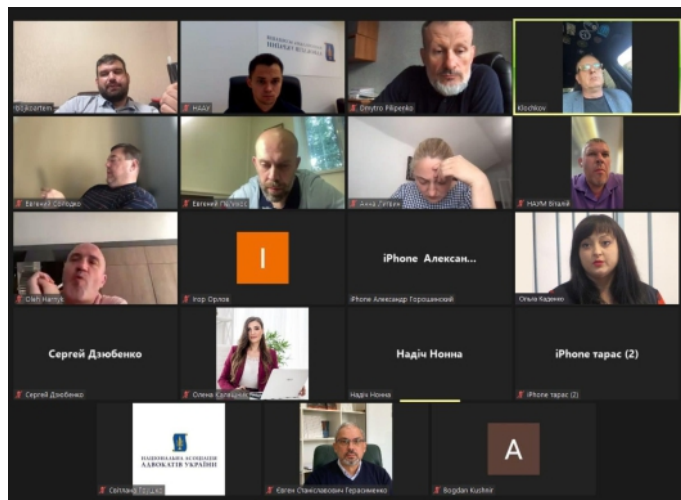
4. ЗАХОДИ НААУ ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВИ КОМІТЕТУ

27 лютого у НААУ за ініціативи Комітету відбувся круглий стіл на тему «Безоплатна правова допомога в Україні. Шляхи виходу з кризи». Під час роботи круглого столу планується обговорення питань щодо: недоліків управління системою надання БПД в Україні, особливостей взаємодії держави та адвокатури щодо надання БПД, корупційних ризиків та дискримінації адвокатів в системі БПД та ін.

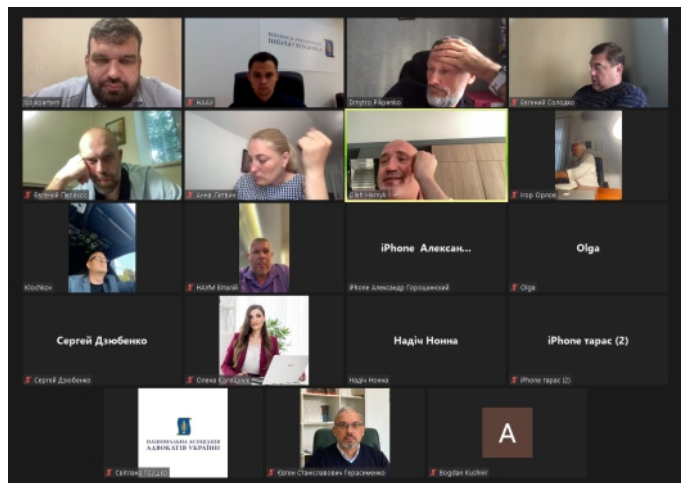
Учасники заходу визнали чинну систему безоплатної правової допомоги в Україні такою, що несе ризики незалежній діяльності адвокатів і потребує негайних змін.

Дискусію відкрили Голова НААУ, РАУ Лідія Ізвітובה та Виконавчий директор Міжнародної асоціації адвокатів (ІВА) Марк Елліс, який перебував в Україні з робочим візитом на запрошення НААУ та відкрив профінансовані ІВА Пункти підтримки діяльності адвокатів міста Києва і Національної асоціації адвокатів України.

Усі учасники круглого столу висловили сподівання на швидке вирішення окреслених під час заходу проблем і запевнили про свою готовність допомогти в реформуванні системи надання безоплатної правової допомоги в Україні, про що була прийнята відповідна Резолюція.

24 липня відбулося спільне засідання комітетів НААУ з питань захисту прав адвокатів і гарантій адвокатської діяльності, з питань захисту прав людини, з питань кримінального права та процесу, з питань адміністративного права та процесу, з питань військового права, з питань безоплатної правової допомоги про ініціювання Національною асоціацією адвокатів України внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України №573 від 08.07.2020 «Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану» та розроблення пропозицій щодо нормативного закріплення рівних можливостей адвокатів надавати правову допомогу під час комендантської години.

4. ЗАХОДИ НААУ ПРОВЕДЕНІ ЗА ІНІЦІАТИВИ КОМІТЕТУ

Учасники заходу вирішили звернутися до Голови НААУ, РАУ з пропозиціями внесення змін до Порядку здійснення заходів під час запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування в окремих місцевостях, де введено воєнний стан, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №573 від 08.07.2020 (проект змін додається до цього листа). У випадку внесення змін до Порядку здійснення заходів під час запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування в окремих місцевостях, де введено воєнний стан, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №573 від 08.07.2020, внести зміни до Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, затвердженого рішенням Ради адвокатів України №41 від 12.04.2019, а саме пункт 10 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Під час дії воєнного стану на території України адвокати, які надають правову допомогу затриманим у порядку, встановленому [Кримінальним процесуальним кодексом України](#) та [Кодексом України про адміністративні правопорушення](#), особам, час прибуття до яких припадає на визначений період доби, можуть генерувати та пред'являти для відповідного контролю, зокрема технічними засобами електронних комунікацій, ордер на надання правової допомоги під час комендантської години. Такий ордер може не підписуватись адвокатом, однак про факт його використання адвокат зобов'язаний повідомити відповідну раду адвокатів регіону протягом десяти календарних днів з дня його використання (пред'явлення) із зазначенням відомостей про участь у процесуальних діях, пов'язаний із таким затриманням».

Також вирішили звернутися до голів судів, Ради суддів України, керівників правоохоронних органів, Ради прокурорів України з роз'ясненнями щодо необхідності видання адвокатам документів, які підтверджують прийняття ними участі в юридичних процедурах, що слугувало підставою для порушення ними комендантської години (у разі якщо тривалість таких процедур унеможлиблювала прибуття адвоката до місця проживання/перебування до початку комендантської години). Створити робочу групу з розроблення пропозицій щодо удосконалення законодавства в частині розширення переліку видів правової допомоги, надання якої зумовлює право адвокатів перебувати на вулицях та інших громадських місцях під час комендантської години. Одноголосно вирішили доручити Комітету НААУ з питань законотворчих ініціатив з питань адвокатської діяльності розробити пропозиції щодо законопроекту №8096 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порушення окремих вимог або невиконання заходів правового режиму воєнного стану», зокрема щодо доповнення запропонованої статті 210-2 КУпАП частиною такого змісту:

«Не підлягають відповідальності за порушення вимог або невиконання заходів правового режиму воєнного стану, зокрема за порушення комендантської години, адвокати, які протягом дії обмежувального заходу надавали правову допомогу особі, яка невідкладно її потребувала».

5. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ

30 березня члени Комітету долучилися до робочої зустрічі Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Кіровоградській та Миколаївській областях. Зустріч була присвячена питанню подання звітності в електронному вигляді: “Порядок подання звітності за допомогою КЕП, а також інші актуальні питання щодо взаємодії адвокатів з системою БПД”.

11 квітня голова Комітету Оксана Каденко взяла участь у вебінарі “Заборона ототожнення адвокатів з клієнтами через призму рішень РАУ”, де розповіла про проблему ототожнення адвокатів, які співпрацюють із системою надання безоплатної правової допомоги з клієнтами.

Захід 11 квітня, 16:00 — 18:00

HSA HIGHER SCHOOL OF ADVOCACY

Заборона ототожнення адвокатів з клієнтами через призму рішень Ради адвокатів України

Валентин Гвоздій

Ганна Лазарчук

Оксана Каденко

27 квітня у НААУ відбувся круглий стіл на тему «Порушення професійних гарантій адвоката в частині ототожнення з клієнтом». Ініціатива належить трьом комітетам НААУ: Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності, Комітету з питань інформаційної політики та інформаційної безпеки та Комітету з питань безоплатної правової допомоги.

Під час заходу учасники провели:

- 1) розгляд наглядних прикладів зі ЗМІ та соціальної мережі ототожнення адвоката з клієнтом. У тому числі ототожнення одними адвокатами інших із їхніми клієнтами;
- 2) огляд статистичних даних та звернення адвокатів до Комітету захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності НААУ з приводу ототожнення адвоката з клієнтом;
- 3) аналіз ототожнення адвоката з клієнтом як спосіб тиску на захисника у кримінальному процесі;
- 4) аналіз ототожнення адвокатів, які співпрацюють із системою БПД, з клієнтами;
- 5) підсумували вплив поведінки адвокатів на репутацію інституту адвокатури;
- 6) формування та затвердження правового висновку щодо ототожнення адвоката з клієнтом.

Трансляція круглого столу доступна для перегляду за посиланням: <http://surl.li/grcbi>.

25 липня відбувся круглий стіл на тему "Застосування заходів безпеки до підозрюваних як метод впливу на них" спільно з комітетами НААУ з питань захисту прав людини, з питань кримінального права та процесу, з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності у форматах офлайн і онлайн.

Під час заходу учасники обговорювали проблематику використання заходів безпеки як можливості тиску органів досудового розслідування на підозрюваних осіб, а саме питання щодо підстави застосування заходів безпеки в кримінальних провадженнях до підозрюваних осіб; добровільності як основи застосування заходів безпеки відносно підозрюваних осіб у кримінальних провадженнях; методики впливу та тиску органу досудового розслідування на підозрюваних осіб у кримінальних провадженнях, шляхом застосування заходів безпеки.

Велика увага була приділена питанням утримання підозрюваних в ІТТ: порушення конституційних прав осіб, до яких застосовують заходи безпеки у вигляді тримання в ІТТ; порушення національного законодавства, в разі утримання осіб в ІТТ понад гранично допустимого терміну перебування в такій установі; приховування оперативної інформації щодо загрози життю і здоров'ю особи та постанов про застосування заходів безпеки від особи яка перебуває під заходами безпеки.

- У рамках круглого столу обговорювалися питання щодо причин низького рівня ефективності оскарження заходів безпеки в порядку ст. 303 КПК України, тощо.
- Учасники круглого столу домовилися про взаємну співпрацю та взаємодопомогу.
- Причини низького рівня ефективності оскарження заходів безпеки в порядку ст. 303 КПК України.

7 серпня у рамках навчальної програми «Рішення Ради адвокатів України як нормативно-правові акти Національної асоціації адвокатів України» відбувся вебінар на тему «Адвокатський запит через призму рішень Ради адвокатів України та діяльності Національної асоціації адвокатів України», який провела для адвокатів Оксана Каденко, член Ради адвокатів України від Хмельницької області.

Лекторка відзначила, що право на адвокатський запит є одним з пріоритетних об'єктів уваги та регуляторної діяльності РАУ, НААУ.

Особливість адвокатського запиту, як основного практичного професійного інструменту адвоката, зумовлює особливу увагу Національної асоціації адвокатів України до питань адвокатських запитів та захисту прав адвокатів щодо отримання за їх допомогою необхідної інформації.

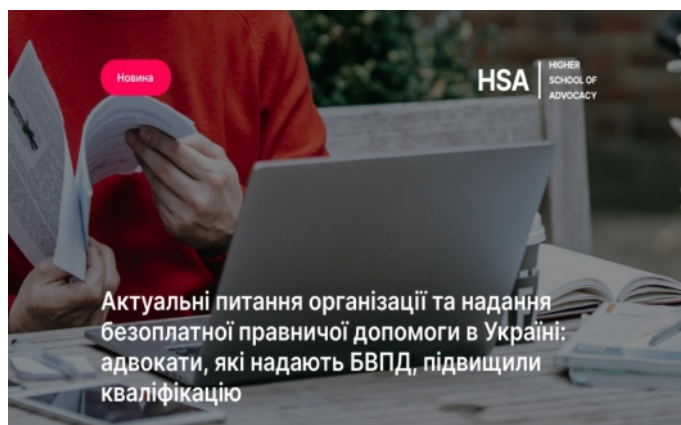

22 серпня у Вищій школі адвокатури НААУ у співпраці з Комітетом НААУ з питань безоплатної правової допомоги проведено фахову дискусію на тему

«Актуальні питання організації та надання безоплатної правничої допомоги в Україні».

Доповідь, присвячену сучасному стану функціонування системи БПД, правам адвокатів та діяльності НААУ з їх захисту, представила Оксана Каденко, голова Комітету з питань безоплатної правової допомоги, член РАУ, яка зазначила, що в 2022 році профільним комітетом НААУ було систематизовано всі основні проблеми функціонування системи БПД та викладено їх у розглянутому Радою адвокатів України звіті. Серед окреслених проблем увагу зосереджено на:

- системній ізоляції НААУ від участі у формуванні та реалізації державної політики щодо адвокатів;
- спробах системи БПД втрутитись у сферу незалежності адвокатури: перейняти функції оцінки якості правничої допомоги; виконувати функції дисциплінарних органів; адмініструвати сервіси для адвокатів; їх навчання тощо;
- реальних і потенційних корупційних ризиках та їх реалізації в системі за відсутності Антикорупційної програми КЦ та адекватних заходів з виправлення недоліків;
- надмірному розширенні системи БПД та проблемах розвитку системи державницького управління адвокатами, зокрема:
- складання адвокатами пояснювальних та доповідних записок;

- обов'язок адвокатів доповідати, пояснювати, доводити свою позицію при виконанні доручення;
- лінійний субординаційний менеджмент адвокатами без права останніх знати критерії укладення чи не укладення договорів з ними, реальних правил розподілу доручень тощо;
- відсутності реальної рівності сторін договору про надання адвокатом БПД та низькій оплаті праці адвокатів, які надають БПД;
- проявах втручання в адвокатську таємницю (при розгляді МЦ, РЦ скарг на адвокатів; при моніторингу якості, при прийнятті звітів тощо);
прямому або опосередкованому впливі на позицію адвоката у справі (через прямі поради та вказівки, моніторинг якості, систему оплати, розгляд скарг тощо).

Роль адвокатури та адвокатів у наданні безоплатної правничої допомоги в Україні розкрила у доповіді Ганна Зосименко, заступниця голови Комітету НААУ з питань безоплатної правової допомоги. Вона наголосила, що незважаючи на всі ті виклики, з якими зіштовхується інститут БПД, він має обов'язково продовжувати розвиватися, оскільки є ефективним засобом захисту прав великої кількості громадян України та визначених Законом осіб. Це має відбуватися в умовах дотримання повної незалежності адвокатів, які надають БПД від системи, при активній участі органів адвокатського самоврядування у розробленні та прийнятті законодавчих актів, у співпраці з усіма державними та іншими органами, які мають відношення до цієї системи, при правильно організованому справедливому фінансуванні державою цього інституту.

За цим посиланням більш детальна інформація:
<http://surl.li/kjnfb>.

6. ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ У СФЕРІ АНАЛІЗУ ЗАКОНОПРОЕКТІВ, ЗАУВАЖЕНЬ, ПРОПОЗИЦІЙ, РЕКОМЕНДАЦІЙ, ЕКСПЕРТНИХ ДУМОК

Під час травневого засідання РАУ розглядали напрацювання робочої групи стосовно внесення змін до Положення про комісію з оцінювання якості, повноти та своєчасності надання адвокатами БПД, які презентувала Голова Комітету **Оксана Каденко**.

- За підсумками обговорення питання, члени РАУ вирішили доопрацювати пропозиції до Положення.

15 грудня під час засідання РАУ Голова Комітету НААУ з питань безоплатної правничої допомоги Оксана Каденко наголосила на розширенні кола отримувачів БПД.

Вона розповіла, що до 24 лютого 2022 року кількість зниклих безвісти за особливих обставин (військові дії, тимчасова окупація) налічувала до тисячі осіб (з них вісімсот – цивільні особи). На цей час за офіційними даними МВС кількість зниклих безвісти становить близько 26 тисяч осіб. І 95 % з них – це військовослужбовці та правоохоронці. Втім такі дані не в повному обсязі враховують інформацію про цивільних осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, зокрема у таких великих містах, як Маріуполь, Мелітополь, Бердянськ. Тож реальна кількість осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, може бути набагато більшою.

У кожного зі зниклих є члени сім'ї або близькі родичі, які мають права, визначені законами «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин», «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

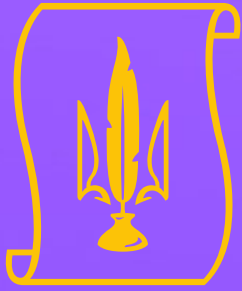
Не слід також обходити увагою осіб, які раніше мали статус зниклих безвісти за особливих обставин, але яких було знайдено живими та повернуто на підконтрольну українській владі територію (наприклад, повернення з полону).

Усі ці особи стикаються з необхідністю вирішення низки правових питань. Так, члени сім'ї зниклого потребують отримання інформації про розшук, оформлення пільг та виплати щомісячного грошового забезпечення військовослужбовців. Так само особи, місцезнаходження яких було встановлено, стикаються з проблемами поновлення майнових, сімейних, трудових прав. Але, зважаючи на низький рівень правової обізнаності громадян, усі вони не можуть самостійно реалізувати можливості, гарантовані законами України.

Повна інформація знаходить на сайті НААУ, ознайомитися можливо за посиланням:

<http://surl.li/pcqvp>.

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ